

Бозорларнинг яқинлашиши қиёматнинг аломатлариданdir

17:54 / 19 февраль 2977

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламдан қиёматнинг аломатлари ҳақида кўплаб ҳадислар ворид бўлган. Ўша аломатларнинг кўпларини шу бугунги кунларимизда кўриб турибмиз. Буларни кўргач, ибрат олишимиз, огоҳ бўлишимиз, охират учун, Аллоҳ таолога йўлиқиши учун тайёргарлик кўришимиз керак.

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда шундай деган:

مَنْ أَعْلَمُ بِرَبِّهِ وَمَا يَنْهَا نَفْسٌ إِلَّا قُلْتَ لَهُ مَوْلَانِي فَلَمَنْ يَرَى نَفْسًا

“Ким Аллоҳга рўбарў бўлишдан умидвор бўлса, албатта, Аллоҳ белгилаган вақт келгувчидир. У ўта эшитгувчи ва ўта билгувчидир”
(Анкабут сураси, 5-оят).

Бошқа бир оятда бундай деб марҳамат қилган:

مَنْ أَدْعَوْتُ رَبِّيَ الْأَكْرَمَ وَمَنْ أَنْهَا نَفْسٌ إِلَّا قُلْتَ لَهُ مَوْلَانِي فَلَمَنْ يَرَى نَفْسًا

“Бас, ким Роббига рўбарў келишни умид қилса, яхши амал қилсин ва Робби ибодатига биронтани шерик қилмасин” (Каҳф сураси, 110-оят).

Ушбу мақолада қиёмат аломатлари зикр қилинган ҳадислардан бирини ўрганамиз.

رەظت ئىتح ۋەسلى موقۇت ئال "مەلسۇ ھېلىع ھەللا لوسىر لاق :لاق ۋەرىرە يىبأ نع
(دمج أ مام إلأ هاور) "نامزلا براققىتىو قاوسألا براققىتىو بذكلا رېڭىي و نەتفلا

Абу Ҳурайра розияллоҳу анхудан ривояت қилинادи, Расулуллоҳ соллаллоҳу
алайҳи васалلام шундай дедилار: **"Токى فىتналار зۆخىر بۇلماغۇنча,
ئەلخون كۈپايماگۇنча, بۆزورلار ياكىنلاشماگۇنча ва замон
ياكىنلاشماگۇنча қىёمات қويم بۇلمайдى".**

Имом Аҳмад ривояти.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалلام ушбу ҳадисى شارифدا ўzlari
яшаб турган саодат асрида одамларга маълум бۇلمagan ишлар ҳақида
хабар бермоқдалар.

Шундай қилиб бىز ҳадисدا бىز кўриб, бошимиздан кечириб турган түрт
нарса ҳақида хабар беряптилар:

1. Фитналарнинг зۆخىر بۇليши, кۈپايىши.

Келинг, биргаликда мусулмонлар кۈپчиликни ташкил этадиган Сурия,
Яман, Ироқ, Афғонистон, Фаластин каби давлатлارга назар солайлик.
Дунёда бўлаётган урушлар, қотилликлар, нотинчликлар, қон тўкилишлари,
асосан ўша давлатларда юз бермоқда. Нега? Чунки бىز мусулмонлар
динимиз таълимотларидан узоқлашиб қоляпмиз, дунё ҳаёти бизни алдаб,
Аллоҳ таолога йўлиқишимиздан чалғитмоқда, Унинг зикридан ғафлатда
қоляпмиз. Натижаси эса мазкур фитналар, урушлар. Ушбу фитналарнинг
кўриниши, кۈپайиб бораётгани қиёматнинг аломати бўлиб, бу ҳақида
Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалلام юқоридаги ҳадисда хабар
берганлар.

2. Ёлғоннинг кۈپайىши.

Ёлғоннинг кۈپайىши, кенг ёйилиб бораётгани бугунги давр уламоларини
ташвишга солмоқда. Ҳатто улар ёлғонни фوش этадиган қурилмалар ясаш,
ишлаб чиқариш мақсадида миллионлаб долларларни сарф қилмоқдалар.
Ҳар куни интернет оламидаги ёлғонларни кўриб, эшитиб турибмиз.
Минглаб сайtlar, ижтимоий тармоқлардаги саҳифалар, каналлар,
төлевизорларда берилаётган кўплаб хабарлар ёлғон маълумотларга тўлиб
ётибди. Фирибгарлик, найранг, ҳийла, алдов йўллари ҳам кۈپайиб кетган.
Бугунги кунимизда одамлар орасида бир-бирини алдаш одатий ҳол бўлиб
боряпти. Бундай мусибат севикли Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи
vasallam яшаган даврда содир бўлмаган эди. Шундай бўлгач, у зот

бугунгидек ёлғон қўрқинчли равишда бутун дунёда кенг ёйилишини қаердан билиб айтдилар экан? Албатта, Аллоҳ таоло у зотга бунинг хабарини бергандир!

3. Бозорларнинг кўпайиши ва яқинлашиши.

Бугун истаган шаҳарга бориб, унинг бирор кўчасида юрсангиз, ёнма-ён дўконларни кўрасиз. Бугунги кунда уларни “супермаркет”, “гипермаркет” деб юритиляпти. Бизга маълумки, “маркет” сўзи “бозор” деган маънони англатади. Битта шаҳарнинг ўзида кўплаб шу каби макетлар ишлаб турибди. Одамлар аста-секин дехқон бозорларига бориш ўрнига мазкур макетлардан, савдо дўконларидан маҳсулотлар харид қилмоқдалар. Ҳатто ушбу дўконлар инсонларнинг уйлари ёнида очилиб, узоқ йўл юришларига ҳам ҳожат қолмаяпти. Бундай супермаркетлар, бошқача қилиб айтганда, замонавий бозорлар Набий соллаллоҳу алайхи васалламнинг даврларида бирорта инсонга маълум эмасди, хаёлига ҳам келмаган эди. Хўш, унда у зот алайҳиссалом 21-асрга келиб, шундай дўконлар кўпайиб, ёнма-ён бўлиб фаолият юритишини қаердан билиб айтдилар экан? Албатта, бу ҳақида у зотга Аллоҳ таолонинг Ўзи хабар бергандир!

4. Замон, вақтнинг яқинлашиши.

Ўтмишда битта мактуб бир шаҳардан бошқасига етиб бориши учун ойлаб вақт кетган. У пайтларда мактублар отлар, туялар воситасида манзилларга етказилар эди. Лекин бугунги кунга келиб, битта мактубни бир сонияда манзилига етказишимиз мумкин. Энди бир хабарни бир жойдан иккинчисига етказиш учун кўп вақт сарфлашнинг ҳожати қолмади. Олдинлари бир шаҳарда содир бўлган воқеа ва урушлар ҳақида ойлаб йўл босиб, бошқа юртларга хабар берилган бўлса, ҳозирги кунда бир шаҳарда бўлаётган ҳодисани тўғридан-тўғри кўриб, эшитиш мумкин бўлиб қолди. Бунинг учун телевизор ёки радиони ёқиши етарли.

Мана шулар вақтнинг яқинлашгани эмасми?!

Бундан ташқари вақтлар ҳам тез ўтияпти. Ҳозир деярли барча инсонлар вақтнинг қисқариб бораётганини, йиллар ойдек, ойлар ҳафтадек, ҳафталар кундек, кунлар соатдек ўтаётганини эътироф этмоқда.

Хўш, телевизор, радио ва интернет бўлмаган пайтда Набий соллаллоҳу

алайҳи васаллам келажакда вақт яқинлашиши ва қисқаришини қаердан билиб айтдилар экан?! Албатта, у зот алайҳиссаломга бунинг хабарини Аллоҳ таоло бергандир!

Демак, Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам юқоридаги ҳадисда супермаркетлар, хабарни тез юбориш воситалари бўлган - телеграм, фейсбуқ, ватсап каби ижтимоий тармоқлар, улардаги мессенжерлар, телефондан қисқа хабар (SMS) юборилиши ҳамда вақтнинг қисқариб бориши ҳақида ўша даврдаёқ хабар беряптилар.

Энди Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг пайғамбарликларини инкор этадиганларга савол: **“Муҳаммад исмли инсон бундан 1400 йил олдин юқорида айтилган, бугун ўз тасдифини топиб бораётган нарсаларни қаердан билиб айтганлар? У кишига буларни ким ўргатган?”**

Жавобни ўзимиз берамиз: **“Юқорида хабари берилган нарсаларни у зот алайҳиссаломга Аллоҳ таоло билдириган! Аллоҳ таоло Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга, у кишининг рисолатларининг ростлигига далил бўлиши учун мазкур ғайбий ишларнинг хабарини бергандир!”**

**Абдуллоим Каҳелнинг мақоласи асосида
Нозимжон Ҳошимжон тайёрлади**

Ушбу мақола Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2024 йил 25 январь 03-07/400-сонли хulosаси асосида тайёрланди.